Інформаційна довідка
щодо формування регіональної інфраструктури для реалізації ветеранської політики*

Анотація. *В інформаційній довідці наведено дані щодо розвитку регіональної інфраструктури, необхідної для реалізації завдань ветеранської політики. Проаналізовано діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування, ветеранських рад, ветеранських просторів, фахівців із супроводу ветеранів та цифрових сервісів. Окреслено основні проблеми організації та забезпечення доступності відповідних послуг на регіональному й місцевому рівнях. Наведено досвід США щодо координації діяльності державних і недержавних надавачів послуг для ветеранів війни.*

Ключові слова: *регіональна інфраструктура, ветеранська політика, ветеран війни, територіальна громада, фахівець із супроводу, ветеранський простір.*

Вступ

Станом на жовтень 2026 року в Україні налічується понад 2 млн ветеранів війни, і ця кількість, на жаль, зростатиме. Ветеранська політика впливатиме на українське суспільство й державу протягом багатьох років[1], а отже, потребує комплексного підходу, зокрема на підставі змін до законодавства у сфері засад внутрішньої та зовнішньої політики[2], а також положень Стратегії ветеранської політики на період до 2030 року[3]. Важливим напрямом удосконалення ветеранської політики є розвиток її інституційної складової – регіональної інфраструктури, оскільки саме на регіональному та місцевому рівнях забезпечується безпосередній доступ ветеранів і членів їхніх сімей до відповідних послуг.

Необхідність належної організації ветеранської політики на регіональному та місцевому рівнях була підкреслена Президентом України 22 серпня 2026 року під час IX Міжнародного ветеранського форуму. Глава держави наголосив на необхідності систематизації ветеранської політики та її відображенні у конкретній системній роботі державних інституцій і громад, а також доручив Уряду, народним депутатам України та ветеранській спільноті підготувати відповідні законодавчі пропозиції[4].

Дослідницька служба Верховної Ради України аналізувала різні аспекти ветеранської політики, зокрема в Оглядовому досьє щодо врегулювання діяльності фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб[5],

---

[1] В Україні вже понад два мільйони ветеранів, - омбудсман. URL: https://lb.ua/society/2026/08/27/761828_ukrayini_vzhe_ponad_dva_milyoni.html

[2] Про засади внутрішньої і зовнішньої політики : Закон України № 2411-VI від 01.07.2010. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2411-17#Text

[3] Стратегія ветеранської політики на період до 2030 року : Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 29.11.2024 № 1209-р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1209-2024-%D1%80#Text

[4] Звернення Президента до учасників IX Міжнародного ветеранського форуму. *Офіційне інтернет-представництво Президента України.* URL: https://www.president.gov.ua/news/zvernennya-prezidenta-do-uchasnikiv-ix-mizhnarodnogo-veteran-105937

[5] Оглядове досьє щодо врегулювання діяльності фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб. *Вебсайт Дослідницької служби Верховної Ради України.* URL: https://research.rada.gov.ua/documents/analyticRSmaterialsDocs/hum_social_policy/review_files-hsp/75910.html

Інформаційній довідці щодо розвитку мережі ветеранських просторів у громадах[6] тощо.

Основна частина

Регіональна інфраструктура для реалізації ветеранської політики на регіональному та місцевому рівнях включає сукупність організаційних, кадрових, сервісних, фінансових та інших механізмів. Її формування відбувається із залученням органів державної влади, органів місцевого самоврядування, установ і закладів, надавачів послуг, громадських об'єднань та інших стейкхолдерів.

Так, на регіональному та місцевому рівнях реалізацію ветеранської політики забезпечують структурні підрозділи органів державної влади та органів місцевого самоврядування, до повноважень яких належать питання соціального захисту ветеранів, їх реінтеграції, надання відповідних послуг та координації заходів підтримки. В окремих регіонах і територіальних громадах створено спеціалізовані підрозділи, визначено відповідальних працівників, а також утворено консультативно-дорадчі органи, зокрема ветеранські ради. Наприклад, у Києві функціонує Департамент соціальної та ветеранської політики Київської міської державної адміністрації, діяльність якого спрямована на реалізацію державної та міської політики у сфері соціального захисту ветеранів війни, членів їхніх сімей, сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України, а також координацію роботи у відповідних напрямах[7].

У Болградській районній державній адміністрації Одеської області створено окремий відділ ветеранської політики, що здійснює організацію та координацію заходів у сфері ветеранської політики, взаємодію з територіальними громадами та сприяє доступу ветеранів і членів їхніх сімей до відповідних послуг і програм соціальної підтримки. Районна державна адміністрація приділяє увагу формуванню необхідної інфраструктури у територіальних громадах, зокрема створенню самостійних структурних підрозділів або визначенню окремих штатних одиниць у виконавчих органах громад, відповідальних за реалізацію ветеранської політики[8].

Важливим елементом інституційного забезпечення ветеранської політики є утворення ветеранських рад при органах державної влади та органах місцевого самоврядування. Наприклад, 10 липня 2026 року розпорядженням Івано-Франківської обласної державної (військової) адміністрації утворено Раду ветеранів війни за незалежність України при Івано-Франківській обласній державній (військовій) адміністрації[9]. Триває процес обрання представників

---

[6] Інформаційна довідка щодо розвитку мережі ветеранських просторів у громадах. *Вебсайт Дослідницької служби Верховної Ради України.* URL: https://research.rada.gov.ua/documents/analyticRSmaterialsDocs/hum_social_policy/inform_references-hsp/77517.html

[7] Департамент соціальної та ветеранської політики Київської міської державної адміністрації. *Офіційний вебпортал.* URL: https://dsp.kyivcity.gov.ua/osnovni-funktsii-ta-napriamy-roboty-polozhennia

[8] Ветеранська політика у громадах: відповідальність та конкретні дії. *Офіційний вебпортал Болградської районної державної адміністрації Одеської області.* URL: https://bolgrad-rda.od.gov.ua/2026/04/veteranska-polityka-u-gromadah-vidpovidalnist-ta-konkretni-diyi/

[9] Про утворення Ради ветеранів війни за незалежність України при Івано-Франківській обласній державній (військовій) адміністрації : Розпорядження Івано-Франківської обласної державній (військової) адміністрації Управління з питань ветеранської політики від 10 липня 2026 року № 348. *Офіційний вебсайт Івано-Франківської*

громади до відповідної Ради ветеранів війни[10]. 2 жовтня 2026 року при Волинській обласній військовій адміністрації утворено Раду ветеранів війни за незалежність України, до складу якої увійшли представники всіх 54 територіальних громад області. Рада має забезпечувати постійну взаємодію ветеранської спільноти з обласною владою та участь ветеранів у формуванні й реалізації ветеранської політики[11]. Відповідні ради ветеранів функціонують також в Одеській, Донецькій, Львівській та інших областях.

Окремий напрям розвитку регіональної інфраструктури для реалізації ветеранської політики стосується державних ветеранських просторів. Постановою Кабінету Міністрів України від 26 листопада 2025 року № 1560 започатковано експериментальний проєкт щодо створення та забезпечення функціонування на території України мережі державних ветеранських просторів[12]. Метою проєкту є формування централізованої моделі організації та координації діяльності мережі, визначення єдиного стандарту та оптимального механізму функціонування державних ветеранських просторів, їх взаємодії з Міністерством у справах ветеранів України тощо.

Реалізацію експериментального проєкту передбачено здійснювати у чотири етапи (*Рис. 1*):

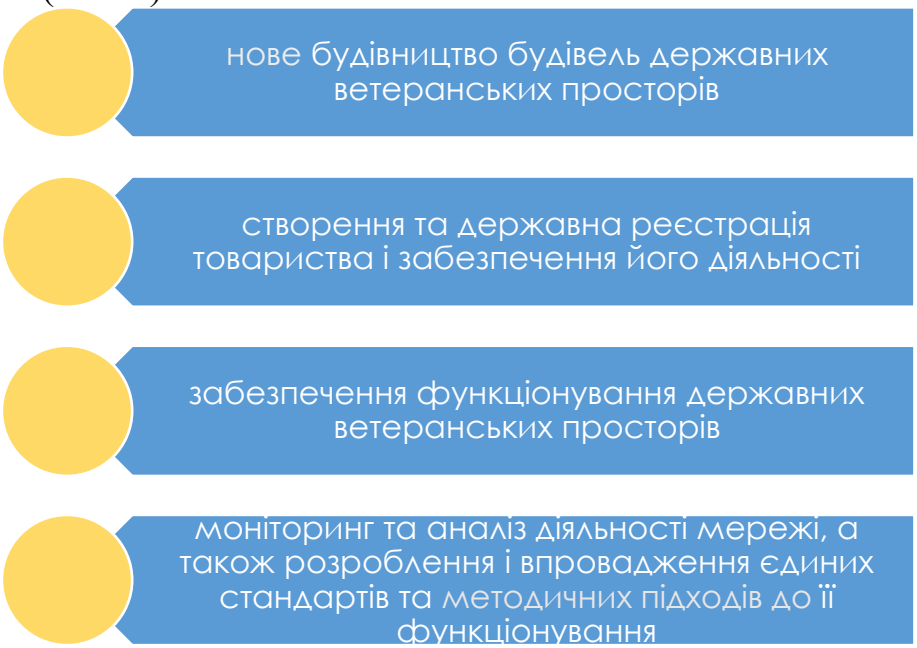


Рис. 1.

Визначено, що мережа має створюватися з урахуванням необхідності розташування державних ветеранських просторів на території кожного району областей, в обласних центрах та в місті Києві.

обласної державної адміністрації. URL: https://www.if.gov.ua/npas/pro-utvorennia-rady-veteraniv-viiny-za-nezalezhnist-ukrainy-pry-ivano-frankivskii-oblasnii-derzhavnii-viiskovii-administratsii

[10] У Франківську обрали сімох представників громади до Ради ветеранів області. URL: https://suspilne.media/ivano-frankivsk/1400624-u-frankivsku-obrali-simoh-predstavnikiv-gromadi-do-radi-veteraniv-oblasti/

[11] На Волині створили Раду ветеранів при ОВА: хто її очолив. URL: https://konkurent.ua/publication/186433/na-volini-stvorili-radu-veteraniv-pri-ova-hto-ii-ocholiv/

[12] Деякі питання створення та забезпечення функціонування мережі державних ветеранських просторів : Постанова Кабінету Міністрів України від 26.11.2025 № 1560. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-2025-%D0%BF#Text

Фінансування розвитку мережі здійснюється за рахунок коштів державного бюджету. Так, у Державному бюджеті України на 2026 рік на розвиток державних ветеранських просторів передбачено 1,1 млрд грн[13]. Постановою Кабінету Міністрів України від 11 лютого 2026 року № 180 затверджено Порядок та умови надання у 2026 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію публічного інвестиційного проекту із розвитку ветеранських просторів[14].

Зауважимо, що перші державні ветеранські простори почали створювати у пілотних регіонах – у Луцьку, Кривому Розі, Житомирі, Бучі, Ужгороді, Кременчуці та Івано-Франківську. Станом на вересень 2026 року державний ветеранський простір у Луцьку вже введено в експлуатацію[15], будівництво інших просторів наразі триває.

Поряд із формуванням державної мережі в Україні функціонує низка ветеранських просторів, створених на регіональному та місцевому рівнях за участю органів державної влади, органів місцевого самоврядування, громадських об'єднань та інших організацій. Майже кожний регіон держави має свій ветеранський простір. Їх діяльність спрямована на забезпечення доступу ветеранів війни, членів їхніх сімей та членів сімей загиблих Захисників і Захисниць України до інформаційної, консультативної, соціальної, психологічної та іншої підтримки.

За даними Міністерства у справах ветеранів України, у громадах по всій державі вже працюють майже 3000 фахівців із супроводу ветеранів війни та демобілізованих осіб. Їхнє завдання – допомогти захисникам та членам їхніх сімей легше орієнтуватися у державних послугах, програмах підтримки на різних етапах повернення до цивільного життя[16]. Фахівці супроводу допомагають, зокрема (*Рис. 2*):

---

[13] Ветеранська політика у бюджеті-2026: більше житла, лікування, реабілітації та підтримки захисників і захисниць. *Офіційний вебсайт Міністерства фінансів України*. URL: https://mof.gov.ua/uk/news/veteranska_politika_u_biudzheti-2026_bilshe_zhitla_likuvannia_reabilitatsii_ta_pidtrimki_zakhisnikiv_i_zakhisnits-5560

[14] Порядок та умови надання у 2026 році субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам на реалізацію публічного інвестиційного проекту із розвитку ветеранських просторів : Затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 11.02.2026 № 180. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/180-2026-%D0%BF#Text

[15] Державний ветеранський простір у Луцьку. URL: https://shlyahdodomu.com/veteranskyi-prostir/

[16] Як ветеранам й ветеранкам знайти фахівця із супроводу. *Офіційний вебсайт Міністерства у справах ветеранів України.* URL: https://mva.gov.ua/prescenter/category/86-novini/yak-veteranam-y-veterankam-znayti-fahivtsya-iz-suprovodu

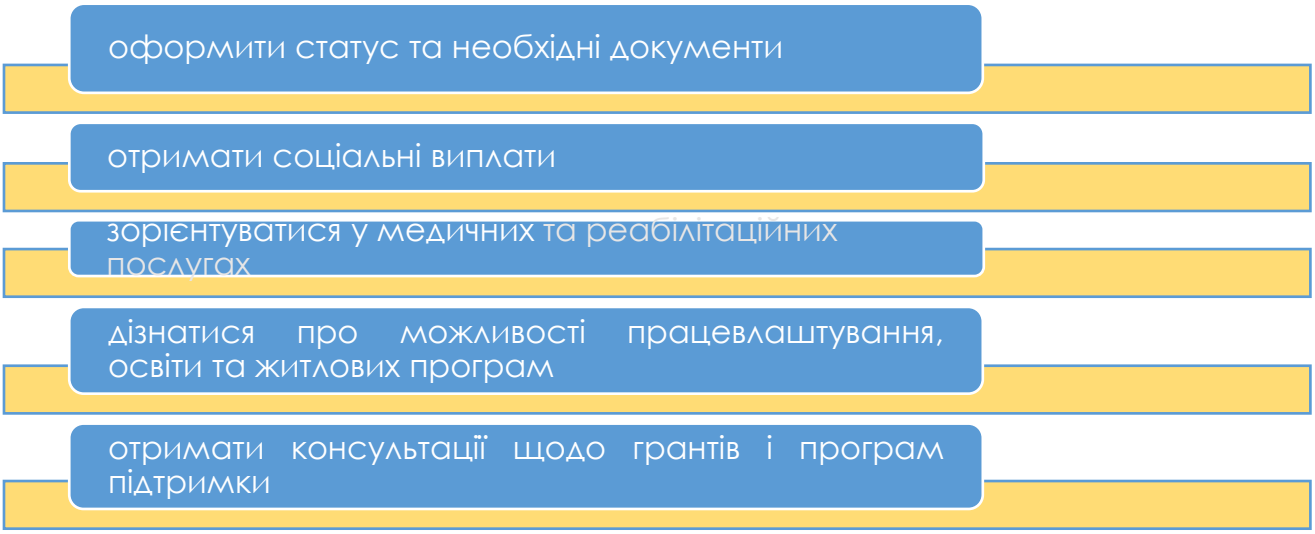


Рис. 2.

Показовим є досвід Київської області, де працюють 279 фахівців із супроводу. Ними надаються послуги 15 994 особам із числа Захисників, Захисниць та членів їхніх сімей. Отримати послуги відповідного фахівця можна за допомогою онлайн-сервісу «Ветеран Pro» у застосунку «Дія» (де доступний пошук за областю та територіальною громадою) або безпосередньо через підрозділи з питань ветеранської політики за місцем проживання[17].

Разом із тим, недостатність фахівців із супроводу впливає на рівень доступності таких послуг по всій території України. Проблемними залишаються питання нерівномірного кадрового забезпечення громад, наявності фахівців для мешканців сільських, віддалених та прифронтових територій, а також співвідношення кількості фахівців і осіб, які потребують супроводу. З огляду на перспективу подальшого зростання кількості ветеранів та членів їхніх сімей, актуальним залишається забезпечення достатньої чисельності фахівців і належної організації їхньої взаємодії з іншими суб'єктами надання послуг. На ці проблеми, а також на питання організації маршруту отримання допомоги та взаємодії між суб'єктами ветеранської політики звертається увага у спеціальній доповіді Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини «Про стан реалізації ветеранської політики в Україні» (додержання прав ветеранів війни, членів їхніх родин, членів сімей загиблих Захисників і Захисниць)[18].

Цифровізація послуг є одним із напрямів реалізації ветеранської політики на регіональному та місцевому рівнях. Вона спрямована на спрощення доступу ветеранів і членів їхніх сімей до необхідної інформації, послуг та програм підтримки. Зокрема, у Київській області функціонує цифрова екосистема «Захист+», яка об'єднує інформацію про партнерські програми, заклади підтримки та доступні сервіси, зокрема у сферах психологічної, юридичної та

---

[17] У громадах Київщини працюють 279 фахівців із супроводу ветеранів. *Офіційний вебсайт Київської обласної військової адміністрації.* URL: https://koda.gov.ua/u-gromadah-kyyivshhyny-praczyuyut-279-fahivcziv-iz-suprovodu-veteraniv/

[18] Спеціальна доповідь Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини «Про стан реалізації ветеранської політики в Україні» (додержання прав ветеранів війни, членів їхніх родин, членів сімей загиблих Захисників і Захисниць). URL: https://drive.google.com/file/d/1sLCmgN9TTNXUDIh5P476Q-FdEsKXgaSz/view

соціальної допомоги, і дає змогу здійснювати їх пошук за геолокацією[19]. В Одеській області у тестовому режимі запущено інформаційний чат-бот «Супровід», який акумулює інформацію про державну й місцеву підтримку ветеранів, військовослужбовців та членів їхніх сімей[20]. У Запоріжжі діє «Єдине ветеранське вікно» у ЦНАПах, через яке ветерани / ветеранки та члени їхніх сімей можуть отримувати адміністративні послуги в одному місці[21]. Доповнюють цю інфраструктуру комунальна установа «Ветеранський простір «Ветеран ПРО. Запоріжжя» та інформаційна платформа Veteran Help, яка об'єднує відомості про доступні для ветеранів та членів їхніх сімей можливості й послуги державного, громадського та бізнес-секторів[22].

У контексті дослідження розвитку регіональної інфраструктури для реалізації ветеранської політики заслуговує на увагу досвід ***США***, де сформовано розгалужену систему надання ветеранам медичних, соціальних, фінансових та інших послуг на регіональному й місцевому рівнях. Її функціонування забезпечується Міністерством у справах ветеранів США (VA) через мережу регіональних підрозділів та закладів, діяльність яких організована з урахуванням географічних і демографічних особливостей відповідних територій[23]. Регіональна структура Міністерства у справах ветеранів США (VA) включає спеціалізовані адміністрації, кожна з яких має відповідну мережу для реалізації політики та надання відповідних послуг ветеранам.

- Регіональна мережа Адміністрації охорони здоров'я ветеранів (VHA)[24] складається з 18 інтегрованих мереж обслуговування ветеранів (VISN), які координують діяльність медичних центрів VA, амбулаторних клінік і спеціалізованих закладів[25]. Для розширення доступу до медичної допомоги також використовується мережа медичного обслуговування на рівні місцевих громад (CCN), у межах якої послуги надаються із залученням зовнішніх місцевих постачальників[26].
- Адміністрація з питань пільг для ветеранів (VBA)[27] організовує роботу через регіональні відділення у всіх 50 штатах, Пуерто-Ріко та на Філіппінах, які опрацьовують заяви щодо компенсації за інвалідність, освітніх пільг, гарантій за іпотечними кредитами та пенсій і взаємодіють із регіональними організаціями з обслуговування ветеранів[28].

---

[19] Микола Калашник: Київщина сьогодні послідовно рухається в напрямі цифрової трансформації. *Офіційний вебсайт Київської обласної військової адміністрації.* URL: https://koda.gov.ua/mykola-kalashnyk-kyyivshhyna-sogodni-poslidovno-ruhayetsya-v-napryami-czyfrovoyi-transformacziyi/

[20] На Одещині запустили чат-бот «Супровід» для ветеранів, військових та їхніх родин. *Офіційний вебсайт Одеської обласної державної адміністрації. URL:* https://veteran.od.gov.ua/na-odeshhyni-zapustyly-chat-bot-suprovid-dlya-veteraniv-vijskovyh-ta-yihnih-rodyn/

[21] У запорізьких ЦНАПах працює «Єдине ветеранське вікно». *Офіційний вебсайт Запорізької міської ради.* URL: https://zp.gov.ua/news/160243-u-zaporizkix-cnapax-praciuje-jedine-veteranske-vikno

[22] У Запоріжжі запустили платформу Veteran Help для підтримки військових і ветеранів. URL: https://metinvest.media/ua/page/u-zaporzhzh-zapustili-platformu-veteran-help-dlya-pdtrimki-vyskovih--veteranv

[23] Veterans Affairs Asset and Infrastructure Review Act: Timeline and Funding. URL: https://www.congress.gov/crs-product/R46992

[24] Veterans Health Administration. URL: https://department.va.gov/vha/

[25] Veterans Integrated Service Networks. URL: https://department.va.gov/integrated-service-networks/

[26] VHA Office of Rural Health. URL: https://www.ruralhealth.va.gov/aboutus/structure.asp

[27] Veterans Benefits Administration. URL: https://error.vba.va.gov/benefits/offices.asp

[28] National Cemetery Administration. URL: https://www.cem.va.gov/

Висновки

Регіональна інфраструктура для реалізації ветеранської політики формується як багаторівнева система, що включає структурні підрозділи органів державної влади та органів місцевого самоврядування, консультативно-дорадчі органи, зокрема ветеранські ради, державні та місцеві ветеранські простори, фахівців із супроводу ветеранів, а також цифрові сервіси. Її складники поступово розвиваються на регіональному та місцевому рівнях з урахуванням потреб ветеранів і членів їхніх сімей.

Важливим для функціонування інфраструктури є забезпечення доступності послуг за місцем проживання ветеранів та членів їхніх сімей. Для цього будується мережа ветеранських просторів, запроваджено інститут фахівців із супроводу ветеранів та демобілізованих осіб, створюються регіональні цифрові сервіси й інформаційні платформи. Водночас такі механізми перебувають на різних етапах розвитку та мають різний рівень поширення в регіонах.

Питання рівномірності та доступності відповідної інфраструктури потребують подальшого вирішення. Зокрема, ідеться про кадрове забезпечення означених служб у територіальних громадах, доступність фахівців для мешканців сільських, віддалених і прифронтових територій, достатність їх чисельності для кількості осіб, які потребують супроводу, а також про належну взаємодію між органами влади, надавачами послуг та іншими суб'єктами ветеранської політики.

Для України досвід США може бути корисним у частині подальшої розбудови регіональної мережі з реалізації ветеранської політики, чіткого розмежування функцій між спеціалізованими структурами, наближення послуг до ветеранів та координації діяльності державних і недержавних надавачів послуг з урахуванням територіальних особливостей.

Дослідницька служба
Верховної Ради України

** Цей документ підготовлений Дослідницькою службою Верховної Ради України як довідковий інформаційно-аналітичний матеріал. Інформація та позиції, викладені в документі, не є офіційною позицією Верховної Ради України, її органів або посадових осіб. Цей документ може бути цитований, відтворений та перекладений для некомерційних цілей за умови відповідного посилання на джерело.*